

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 60 hallituksen esityksen johdosta laiksi tapaturma- ja liikennevakuutuslaitoksilta vuodelta 1995 perittävästä maksusta

Eduskunta on 20 päivänä syyskuuta 1994 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 179.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina ylitarkastaja Jaakko Hannula sosiaali- ja terveysministeriöstä, budjettineuvos Pertti Tuhkanen valtiovarainministeriöstä, taloussuunnittelupäällikkö Hannu Häyry kansaneläkelaitoksesta, apulaishohtaja Teuvo Siitonen Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta, sosiaali- ja terveystoimen päällikkö Olli Kerola Suomen Kuntaliitosta, toimitusjohtaja Tapani Miettinen Tapaturmavakuutuslaitosten Liitosta, varatuomari Asko Nio Liikennevakuutuskeskuksesta edustaen myös Vakuutusyhtiöiden Keskusliittoa sekä pääjohtaja Jorma Rantanen Työterveyslaitoksesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan täyskustannusvastuun periaatteen toteuttamiseksi tapaturma- ja liikennevakuutusjärjestelmissä perittäviksi vuonna 1995 lakiin perustuva 330 miljoonan markan suuruinen maksu. Vastaava maksu on peritty myös vuosina 1993 ja 1994.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Käsiteltävän maksun on alkujaan suunniteltu kattavan sellaisten kunnallisten sairaaloiden tuottamien hoitopalveluiden todelliset kustannukset, jotka kuuluvat vakuutusjärjestelmän korvattavaksi. Työtapaturmavakuutus korvaa myös epäiltyjen ammattitautien tutkimuksen ja hoidon. Työterveyslaitos on keskuslaitoksessa ja aluelaitoksissa toteuttanut ammattitautidiagnostiikkapalveluja joko yksin tai yhteistyössä

yliopistosairaaloiden kanssa. Tämä on nähty tarpeelliseksi siksi, että muilla terveydenhuoltoyksiköillä ei ole ko. diagnostiikkaan tarvittavaa työlääketieteellistä ja työaltistuksiin liittyvää asiantuntemusta eikä sitä ole muun muassa kustannussyistä katsottu aiheelliseksi niihin hankkiakaan. Laitos on perinyt työlääketieteellisistä palveluista suoritehinnastonsa mukaiset maksut.

Vakuutusjärjestelmä on valiokunnan saaman selvityksen mukaan ryhtynyt suuntaamaan ammattitautitutkimukset ja muut tarvitsemansa työlääketieteelliset palvelutarpeensa pääsääntöisesti kunnallisille terveydenhoitoyksiköille. Työterveyslaitoksessa tehtäviä tutkimuksia varten on luotu vakuutusjärjestelmän toimesta erityiskäytäntö, joka edellyttää vakuutuslaitoksen etukäteen antamaa maksusitoumusta. Kun kunnallisilla sairaaloilla ei ole työlääketieteen erikoislääkärivoimavaroja, ovat niiden mahdollisuudet ja mielenkiinto suorittaa päteviä ammattitautitutkimuksia olleet hyvin rajalliset. Toisaalta potilasvirta Työterveyslaitoksen työlääketieteen palveluihin, varsinkin aluelaitospaikkakunnilla, on huomattavasti supistunut. Näin tarpeelliset ammattitautitutkimukset jäävät varsinkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella tekemättä, mikä uhkaa ammattitautipotilaan oikeusturvaa. Työterveyslaitoksessa on syntynyt tilanne, jossa suhteellisen kallista erikoislääkäripalvelua ei ilmeisesti voida jatkossa ylläpitää, koska Työterveyslaitos ei saa siitä todellisia kustannuksia vastaavaa korvausta.

Valiokunta edellyttää hallituksen yhdessä Työterveyslaitoksen ja tapaturmavakuutusjärjestelmän edustajien kanssa selvittävän, miten Työterveyslaitoksen

osallistuminen ammattitautitutkimuksiin ja muiden työlääketeellisten palveluiden järjestäminen voidaan myös jatkossa turvata.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saari, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Alaranta, Heikkinen, Hämäläinen, Jokiniemi, Jääskeläinen,

Laaksonen, Lahtinen, Lahti-Nuuttila, Luukkainen, Malm, Mäki-Hakola, Ranta, Sasi, Tiuri ja Vihriälä sekä varajäsenet Apukka, Backman, Liikkanen ja Renko.
